

„Posudek bakalářské eseje

Zuzana Šubertová „**Emocionalita a expresivita v díle van Gogha**“.

Praha: FHS UK, 2007

1) Problém vlastního vymezení tématu a smyslu práce

Návrh tématu bakalářské práce pochází ode mne. Od samého začátku jsem k němu pociťoval určité obavy. Nemělo jít o téma jednoduše umělecko-historické nebo umělecko-teoretické; očekával jsem, že poskytne prostor k sice poněkud nebezpečnému, zato potřebnému prolínání mezi vizuální sémiotikou, antropologií a psychologií, kdy každý úhel pohledu by se měl nakonec protnout v jednom průsečíku. O vztahu emocionality a umění lze říci mnoho nekonkrétního a povrchního, nicméně jasná souvislost mezi nimi nepochybně a trvale existuje a asi sdílíme přesvědčení, že je třeba hodnocení místa emocionality v umění stále precizovat. Na jednu stranu se pro to otevírá nepřehledné pole inspirací, nabízí se mnoho specifických teorií, jejichž původ může být psychologický, filozofický či antropologický, na druhou stranu lze předpokládat, že při určitém – možná až v jistém smyslu násilném – omezení rozebíraného materiálu může jeho studium poskytnout určité výsledky. Van Gogh je v „diskurzu“ moderního umění přijímán jako nositel nového paradigmatu expresivně zaměřené malby. V diachronním i synchronním srovnání s jinými způsoby malířství pak může být jasnější, v čem se prakticky hodnoty malířské „exprese“ projevují, jak by bylo možné je vymezit.

2) Otázka metodičnosti přístupu

Jak již bylo naznačeno, formát bakalářské práce musí nutně podlehnout v nerovném souboji se širokou škálou možných východisek. Přijatelnost tohoto tématu pro bakalářskou práci lze obhájit jen s nutnou „licencí“ jejich zúžení, které se promítne i do výběru literatury, omezení všech nabízejících se problémů, ve sledování sice snad na různé aspekty bohatého, ale na v definitivním úhrnu vždy jen omezeného obsahu. Autorka nicméně použila pro svou práci relevantní teoretické zdroje. Dobově skutečně přijímána polarita obj. x subj.

Práce má jasné a přehledné členění, autor potupuje v odpovídající proporcii a čtenářsky velmi srozumitelně.

3) Věcné poznámky

V uspořádání jednotlivých kapitol je práce logicky členěna. Po úvodu, který nastiňuje nejen ústřední otázky,

Velmi srozumitelně je nastíněn kontext

Závěr pak tvoří velmi potřebné kritické zhodnocení

Neodhalil jsem žádné vážné prohřešky v technických náležitostech práce.

4) Hodnota pramenů a poznámkového aparátu

Literatura vztahující se k tématu je vybrána velmi pečlivě, samozřejmě s podobnou výhradou, která zde již v jiné souvislosti padla. Některým pracím (Volek, Pleskotová, Ulrich) je pravděpodobně věnována větší

pozornost, než si zaslouží. Podobně použití Perruchota by mohlo působit v odborném textu poněkud problematicky, přestože citovaný záznam se zřejmě zakládá romanopiscově studiu původních dopisů (s. 25). Literatura je zapsána bibliograficky správným způsobem.

Poznámkový aparát je užíván technicky správně, pouze v některých případech není uváděn přesný odkaz na citovanou stránku. V citátu na s. 16 zřejmě došlo k vypuštění částí textu; také by práci více slušelo přiznat větší míru použití parafrází z pramenů (např. z Baleky).

Grafická úprava bakalářské práce naplňuje požadované standardy, pouze se nepodařilo vždy pohlídat správné zasazení počátků kapitol do stránek (např. s. 13).

5) Jazyková stránka práce

Po jazykové stránce práce nevykazuje žádné patrné nedostatky. Formulace jsou adekvátní a srozumitelné. Počet překlepů e zdá být minimální (F. Hlas místo F. Hals na s. 14, tečka za řadovou číslicí na s. 19).

6) Závěrečné hodnocení

Přes všechny výhrady hodnotím práci poměrně vysoko. Vede mne k tomu povědomí o soustavnosti, kterou tématu Zuzana Šubrtová věnovala, dále ocenění odvahy, se kterou se pokusila zhostit s tématem, který se stále jeví jako „vratká půda“ ve vědeckém diskurzu a také realizované úsilí překračovat bezpečně úzce vymezená pole umělecké historie a teorie, antropologie, sémiotiky a psychologie s cílem získat výhodu při hodnocení konkrétního uměleckého projevu. Práce vykazuje dostatečnou metodičnost, je napsána přijatelně odborným jazykem, správně nakládá s literaturou a pracuje i s obratně využitými vizuálními argumenty – srovnávanými obrazy.

Práci navrhuji k obhajobě, moje hodnocení je 1, 44 bodů.

Aleš Svoboda, vedoucí práce, 15. 3. 2007